

Mättningsövningar i snön

Beräknad tidsåtgång: Cirka 2 timmar utomhus

Material: Termometrar, spadar, tumstockar eller måttband

Genomförande

Temperaturmätning i det subnivala utrymmet (området mellan snötäcket och marken) syftar till att lära eleverna mera om snöns ekologiska betydelse för växt- och djurlivet. Intressantast resultat får man vid dessa mätningar om det är riktigt kallt i luften och det finns ett relativt tjockt snötäcke på marken.

Mät så här:

- Mät temperaturen i luften genom att hänga termometern i ansiktshöjd och avläsa efter några minuter med trädets rot vid marken.
- Lägg termometern på snön, men inte så att den sjunker ner i snön. Avläs efter några minuter.
- Temperaturen under snön vid markytan är lite svårare att mäta. Man kan antingen göra ett hål med en pinne genom snön och sedan sänka ner termometern i ett snöre genom detta hål eller fästa termometern i en smal pinne och föra ner den genom hålet till markytan. Se till att den kommer ändå ner till växtligheten på marken. Avläs efter cirka 5 minuter utan att ta i termometern med varma fingrar.

Ett annat sätt är att gräva ett schakt och sedan sticka in termometern från schaktets botten så långt in under snön som möjligt. Fyll sedan igen schaktet och låt termometern ligga fem minuter innan avläsning.

- Gör en tabell eller en ritning i skala som visar marken, snötäcket och luften upp till ansiktshöjd och för in temperaturerna.

Fortsättning

Om ni i klassen sedan vill visa hur det subnivala utrymmet kommer till kan ni göra på följande sätt:

Samla ihop lite ris och mossa från skogen. Lägg detta i en stor glasburk eller glasvanna. Riv lite bomull så finns som möjligt och låt denna singla ner över mossan. "Det snöar." Då ser man att bomullen "snön" inte tränger ände ner till marken utan att det bildas ett mellanrum som kallas just det subnivala utrymmet. Snön ovanför detta utrymme fungerar som ett duntäcke och det blir varmare här än uppe på snön och i luften vilket är av stor betydelse för växter och djur.